

Snöfattig men lavinfarlig säsongsstart i Alperna

2014-01-09 **Det är inte bara i Sverige det är lite sisådär med snöläget så här i början av säsongen. Större delen av Alperna upplever just nu onormalt varmt väder och ovanligt lite snö för årstiden - ändå råder det hög lavinfara på många ställen.**

Grästäckta sluttningar i Schladming, Österrike, den 9 januari.
Foto: Kenneth Jönsson

Den svenske bergsguiden Bengt Lundberg aka Dr. Snow, som varit bosatt i österrikiska skidorten Zell am See sedan 1986, kan inte minnas en lika snöfattig och varm säsongsstart som den här.

– Inte som jag kommer ihåg i alla fall. Visst har vi haft varma förvintrar tidigare utan snö fram till nyår men då brukar det komma. Som förra säsongen, då kom snön runt nyår och sedan var det riktigt bra fram till mars. Men att det har gått så långt in i januari och att det är så varmt har jag inte varit med om innan. Alla pister är öppna här men att åka offpist går inte alls.

Bengt Lundberg.

Foto: Privat

Hur har det sett ut under försåsongen?

– I slutet av november kom det ett dump, men då var inte områdena här nere öppna men uppe på glaciärerna var det bra då.

Bengt har haft kontakt med flera bergsguidekollegor runt om i Alperna det senaste och alla vittnar om samma sak - värmebölja och snöbrist.

– Jag pratade med några kompisar i St. Anton och de berättade att det är lite snö överallt, speciellt på nordsidan. Och så pratade jag med några i Schweiz, de hade fått lite mer snö men bara på sydsidan.

Även i Chamonix lyser snön med sin frånvaro. I Freerides forumtråd [Snö och lavinläget i Alperna \(och resten av världen\)](#) just nu skrev signaturen Speedy-Gonzales för någon dag sedan: "Kom precis hem från en vecka i Val D'isère och Cham och kan vittna om det värsta baslagret jag någonsin upplevt. Ett par blocktester visade att det krävdes i stort sett ingen belastning alls för att det skulle släppa. Extremt instabilt på både syd- och norrsidor. Vid minsta lilla osäkerhet håll er till pisten."

På många ställen i Alperna är det barmark just nu.

Bilden är dock från ett vårigt Lyngen. Foto: Fredrik Tacacho

Men än har Bengt inte gett upp hoppet om en hyfsad vinter. Enligt den allt som oftast pålitliga sajten wepowder.com beräknas ett snöområde nå Alperna i början av nästa vecka. Då det kommer från sydväst räknas de största mängderna, 20-50 centimeter, släppas i västra och södra Alperna. Norra Alperna, som är i störst behov av snö, ser ut att få vänta ett tag till innan den riktiga vintern.

– Jag hörde igår att enligt alla rapporter, alla vädersystem, alla meteorologer, alla som spår vädret med hjälp av träd och djur säger att det ska komma en del snö runt 20 januari, vi får hoppas att de har rätt.

Hur påverkar snöbristen ditt jobb?

– Det är rena katastrofen för mig. Jag kör lite teknikträning i pisterna för offpist. Mina lavinkurser ska börja nu men jag vet inte vad jag ska göra med dem. Jag har en grupp från Norge som har kommit i flera år och jag har sagt till dem hur illa det är men de tror mig inte. Och till helgen skulle jag ha varit med på ett freeride-camp men många har bokat av så det är bara fyra deltagare kvar.

Trots den rådande snöbristen är lavinrisken hög på många ställen i Alperna.

– För tillfället är det en tvåa här nere och på de höga bergen över 2200 meter är det fortfarande en trea. Vi har ingen botten än och så har det blåst nåt fruktansvärt, det är det som är farligt. Vindpackad snö på ingen botten, det blir rena kullagrena, säger Bengt.

Flera rapporter från alpländerna vittnar om det mest instabila snötäcket på 15 år. Många initierade i området beskriver att vinterns förhållanden påminner om de vintern 2005-2006 då rekordmånga, 57 personer, dog i laviner bara i Frankrike. Och redan har över 20 skid- och snowboardåkare omkommit i laviner i Alperna den här vintern. Bara i Schweiz har elva personer omkommit sedan i jul.

Det är det tunna snötäcket utan någon egentlig botten i kombination med starka vindar och stora temperaturskillnader som gör det extra lavinfarligt i år, förklarar lavinexpertern Alain Duclos i ett uttalande på sajten pistehors.com:

"The warm temperatures at altitude are unable to refreeze the snow on shaded slopes and this is coupled with a strong temperature gradient. Anything that falls on top of this layer will be particularly unstable," säger han.

På samma sida uttalar sig Val d' Isère-baserade skid- och lavininstruktören Henry Schniewind:

"Normally time strengthens the snow pack, this is not the case today, each day has made the snowpack less consolidated, the current sugary snow is a very very weak layer... it will be very dangerous".

I Kåbdalis i Norrbotten är det däremot trivsel, enligt fotografen.

Foto: Johan Hällgren

Men det finns snöiga undantag. Södra och västra delarna av Alperna, och då framförallt de inre delarna, har en stabil snömängd. I slutet av förra året kunde den schweiziska kantonen Ticino på sina ställen glädjas åt upp emot 180 centimeter snö på bara ett par dagar. I samma veva fick den italienska skidorten Airolo 127 sköna centimeter på ett dygn, och italienska Gressoney kunde samtidigt räkna in två färska meter.